

Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський державний педагогічний
університет
імені Володимира Винниченка
факультет педагогіки та психології

Щоденник з навчальної практики "Ознайомлювальна"

Виконала: студентка ДЛ20Б 14 групи
Максименко Анжела Геннадіївна

1. Діяльність якого закладу ви вивчали?

Дошкільний навчальний заклад №1 с. Рівне Новоукраїнського району, Кіровоградської області.

2. Зазначити тип здо (форма власності, тип згідно офіційної назви і закону "Про освіту" у новій редакції)?

Комунальна форма власності; зі зміною статуту буде перейменовано, так як прописано в законі про освіту 2017 року, зараз офіційна назва «Дошкільний навчальний заклад №1 с. Рівне Новоукраїнського району, Кіровоградської області».

3. Які типи груп є у закладі згідно віку та специфіки надаваних послуг?

У закладі є 4 групи загального розвитку:

- 1 – молодша (третій рік життя)
- 2 – молодша (четвертий рік життя)
- 3 – середня (п'ятий рік життя)
- 4 – старша (шостий рік життя)

4. За якою/якими програмами працює заклад з дошкільниками різного віку?

Основна програма - програма «Дитина» від 2 до 7 років. Також заклад працює за програмами «Впевнений старт» для шостого року життя, «Дитина в дошкільні роки. Комплексна додаткова освітня програма», «Українське дошкільня. Програма розвитку дошкільного віку», «Соняшник. Комплексна програма розвитку навчання і виховання дітей дошкільного віку».

5. Якими нормативними документами керується заклад у своїй діяльності?

Дошкільний заклад у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України "Про освіту", "Про дошкільну освіту", Положенням про дошкільний навчальний заклад України (далі — Положення), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 березня 2003 р. № 305, наказами МОН, центральних органів виконавчої влади, рішеннями органів місцевого самоврядування, іншими нормативно-правовими актами, власним Статутом.

Дошкільний заклад є юридичною особою, діє на підставі Статуту, який затверджується засновником за погодженням з відповідним органом управління освіти і реєструється місцевим органом виконавчої влади; має печатку і штамп встановленого зразка, бланки з власними реквізитами, реєстраційний рахунок в органах Державного казначейства.

Головною метою дошкільного закладу є забезпечення реалізації права громадян на здобуття дошкільної освіти, задоволення потреб громадян у нагляді, догляді та оздоровленні дітей, створення умов для їх фізичного, розумового і духовного розвитку.

Діяльність дошкільного закладу направлена на реалізацію основних завдань дошкільної освіти:

- збереження та зміцнення фізичного і психічного здоров'я дітей;
- формування їх особистості, розвиток творчих здібностей та нахилів;
- забезпечення соціальної адаптації та готовності продовжувати освіту;
- виховання у дітей любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, національних цінностей українського народу, цінностей інших націй і народів, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля;
- здійснення соціального патронату сім'ї.
- Дошкільний заклад самостійно приймає рішення і здійснює діяльність в межах компетенції, передбаченої чинним законодавством, Положенням та даним Статутом.
- Дошкільний заклад несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:
  - реалізацію головних завдань дошкільної освіти, визначених Законом України “Про дошкільну освіту”;
  - забезпечення рівня дошкільної освіти у межах державних вимог до її змісту, рівня і обсягу;
  - дотримання фінансової дисципліни та збереження матеріально-технічної бази.

Дошкільний заклад має право здійснювати обробку персональних даних, що містяться в зареєстрованих базах даних, з метою забезпечення реалізації трудових відносин, відносин у сфері управління людськими ресурсами, зокрема, кадровим потенціалом, адміністративно-правових відносин, відносин у сфері бухгалтерського обліку, у сфері економічних, фінансових послуг та страхування, відносин у сфері охорони здоров'я, освіти та інших відповідно до чинного законодавства України.

Взаємовідносини між дошкільним закладом з юридичними і фізичними особами визначаються угодами, що укладені між ними.

6. Які особливості режиму дня у ЗДО для дітей різного віку?

1 – молодша (третій рік життя)

Зустріч дітей, огляд, ігри, індивідуальне спілкування, гімнастика	7:00 – 7:50
Підготовка до сніданку, сніданок	7:50 – 8:35
Ігри, підготовка до занять, заняття (у підгрупах та індивідуальні), самостійна діяльність (за власним вибором дітей)	I підгрупа: 8:35 – 9:15 II підгрупа: 8:50- 9:30
Підготовка до прогулянки, прогулянка, індивідуальні заняття, самостійна діяльність (за власним вибором дітей)	9:30 – 11:30
Повернення з прогулянки	11:30– 11:40
Підготовка до обіду, обід	11:40 – 12:20
Підготовка до сну, сон	12:20 – 15:00
Поступовий (у міру пробудження дітей) підйом, оздоровчі процедури	15:00 – 15:25
Підготовка до полуденка, полуденок	15:25 – 15:50
Ігри, самостійна діяльність (за власним вибором дітей), заняття індивідуальні та у підгрупах	I підгрупа 15:50– 16:20, II підгрупа 16:05 – 16:35
Підготовка до прогулянки, прогулянка	16:35 – 18:00

Повернення з прогулянки, роздягання, ігри	18:00 – 18:10
Підготовка до вечері, вечеря	18:10 – 18:40
Ігри, бесіди вихователя з батьками, повернення дітей додому	18:40 – 19:00

2 – молодша (четвертий рік життя)

Зустріч дітей, огляд, ігри, індивідуальне спілкування, гімнастика	7:30-8:30
Підготовка до сніданку, сніданок	8:30-9:00
Ігри, організація різних видів діяльності дітей за освітніми лініями БКДО, підготовка до занять, заняття	9:00-10:00
Підготовка до прогулянки, прогулянка, індивідуальні заняття, самостійна діяльність (за власним вибором дітей), повернення з прогулянки	10:00-12:30
Підготовка до обіду, обід	12:30-13:00
Підготовка до сну, денний сон	13:00-15:00
Поступовий підйом, гімнастика після сну, оздоровчі заходи	15:00-15:30
Полуденок. Ігри, самостійна діяльність, заняття індивідуальні (спільні), гурткова робота	15:30-16:30
Підготовка до прогулянки, прогулянка, повернення з прогулянки	16:30-18:00
Підготовка до вечері, вечеря	18:00-18:45
Ігри, самостійна діяльність (за власним вибором дітей), бесіди вихователя з батьками, повернення дітей додому	18:45-19:00

3 – середня (п'ятий рік життя)

Ранкова зустріч дітей, ігри, самостійна діяльність за вибором дітей, індивідуальне спілкування, ранкова гімнастика	7:30-8:30
--	-----------

Сніданок	8:30-9:00
Ігри, організація різних видів діяльності дітей за освітніми лініями БКДО	9:00-10:00
Прогулянка	10:00-12:00
Обід	12:00-13:00
Денний сон	13:00-15:00
Поступовий підйом, гімнастика після сну, оздоровчі заходи	15:00-15:30
Полуденок, ігри, самостійна діяльність за вибором дітей, гурткова робота	15:30-16:00
Прогулянка	16:30-18:00
Повернення з прогулянки, вечеря, ігри, бесіди вихователя з батьками	18:00-18:45
Повернення дітей додому	18:45-19:00

4 – старша (шостий рік життя)

Ранкова зустріч дітей, ігри, самостійна діяльність за вибором дітей, індивідуальне спілкування, ранкова гімнастика	7:30-8:30
Сніданок	8:30 - 9:00(9:30)
Ігри, організація різних видів діяльності дітей за освітніми лініями БКДО	9:00-10:30 (9:30-11:00)
Прогулянка	10:30(11:00)-12:30
Обід	12:30-13:20
Денний сон	13:20-15:20
Поступовий підйом, гімнастика після сну, оздоровчі заходи	15:20-15:50
Полуденок, ігри, самостійна діяльність за вибором дітей, гурткова робота	15:50-16:40

Прогулянка	16:40-18:10
Повернення з прогулянки, вечеря, ігри, бесіди вихователя з батьками	18:10-18:45
Повернення дітей додому	18:45-19:00

7. Як оформляється дитина у садочок?

Згідно з Положенням про дошкільні навчальні заклади, затверджене Постановою КМУ № 305 від 12.03.2003 року, директору дитячого садочка необхідно надати наступні документи:

- заява одного з батьків або людини, яка їх замінює (бабусі, дідуся та ін.);
- копію свідоцтва про народження дитини;
- копію паспорта першої, третьої сторінки та сторінки з пропискою одного з батьків;
- медичну довідку про стан здоров'я дитини, яка оформляється дільничним педіатром;
- медичну довідку від дільничного лікаря про епідеміологічне оточення (дійсна три дні).

8. Як відбувається співпраця ЗДО з родинами дошкільників?

Батьки разом з вихователями повинні збудувати свої стосунки на принципах взаємної поваги, розуміння важливості один одного і усвідомлення того, що таке партнерство матиме довготривалий вплив, на користь усіх. Завдяки тісному співробітництву дошкільного навчального закладу з батьками та іншими старшими членами родини навколо дітей створюється атмосфера довіри, підтримки, взаєморозуміння, єдиних вимог. Це означає, що батьки та інші члени родини мають перестати бути пасивними, виступати в ролі експертів чи спостерігачів, і почати діяти з вихователями і дітьми на засадах партнерства з правом ініціативи, активної дії, самоконтролю. Вони рівноправні партнери і союзники.

Співпраця педагогічного колективу, батьків вихованців відбувається таким чином:

— активна допомога батьків у створенні умов для успішного розгортання освітнього процесу: дизайн групових приміщень або окремих тематичних куточків, озеленення майданчиків, виготовлення ігрових матеріалів;

— періоди підготовки до свят, оскільки вони об'єднують дітей і дорослих спільними переживаннями та справами, створюють атмосферу піднесеності, сюрпризності, веселого настрою;

— батьки за домовленістю з адміністрацією можуть очолити гурткову роботу (як додаткову освітню послугу) в масштабах усього дошкільного закладу. Таку ініціативу важливо підтримувати, особливо, з огляду на те, що реалізується вона безкоштовно.

Ідеї батьків педагоги цінують, до їх порад - прислухатися. Разом з батьками обговорюють і розв'язують глобальні проблеми та конкретні питання, приймають важливі рішення.

9. Як організований простір для перебування дітей дошкільного віку у ЗДО?

У кожній групі є групове приміщення, роздягальня, спальня, туалетна кімната, спортивна зала, музична зала, куточок усамітнення, перукарня, аптеки, магазини, міні-музей, ігрові зони, бібліотеки, харчоблок, технічний корпус. Також є кабінет директора, кабінет медсестри.

10. Які види занять і масових заходів проводяться з дітьми в період осені у ЗДО?

Згідно вимог програми заняття є:

- інтегровані
- комплексні
- тематичні

Масові заходи проводяться в межах однієї вікової групи, в зв'язку з карантинном без присутності батьків. Свята – свято осені, козачат. Фізкультурні розваги/музичні розваги - проводяться через тиждень. Також проводиться тиждень безпеки життєдіяльності.

11. Наведіть приклади організації ігрової діяльності для дітей у різних вікових групах (по 2 до кожного періоду).

Дидактичні ігри

Молодші групи

1. «Хто покликав»

Мета: учити дітей упізнавати та називати дітей групи на ім'я, а також розрізняти, хто покликав (дитина, дорослий або лялька); розвивати фонематичний слух, уважність.

Матеріал: лялька.

ХІД ГРИ

Одній дитині вихователь пропонує заплющити очі або повернутися спиною до всіх. Вихователь, помічник вихователя або дитина групи кличуть дитину на ім'я. Дитина повинна відгадати, хто її покликав. Для того щоб дитину «покликала» лялька, необхідно вихователеві або помічнику вихователя змінити свій голос, наслідуючи ляльку.

Грають усі діти по черзі.

2. «Кого не стало»

Мета: розвивати зорову пам'ять дітей, уміння називати дітей групи на ім'я.

Матеріал: стільчик, ширма.

ХІД ГРИ

Діти сідають на стільці, заплющують очі. Вихователь тихенько виводить одну дитину і садить на стільчик за ширмою. Діти розплющують очі та відгадують, хто відсутній.

Якщо ширми немає, то можна накрити дитину накидкою або закрити ковдрою.

Середня група

1. «Магазин»

Запропонуйте дитині «піти в магазин» і купити необхідні предмети, назви яких потрібно запам'ятати. Починати слід з 2-3 предметів.

2. «У бабусі в селі»

Запропонуйте послухати розповідь дівчинки Олі, яка гостювала в селі у бабусі:

"Прокинулась Оля в бабусиній хатці вранці, а бабусі немає. Вийшла вона на подвір'я, а там гуртом зібралися кури, що клювали пшеницю. Їх загукував голосистий півень, мама-квочка з курчатами греблися у травичці. Качки, наївшись, йшли до водички. Бабуся видоїла корівку й несла молоко в дійничці, а за нею біг котик і просив молочка. Песик Жук охороняв це велике господарство."

Розкладіть малюнки з зображенням тварин і запросіть вибрати тих, про кого розповідала Оля.

Змінійте розповідь і малюнки.

Старша група

1. «Встигни вчасно»

Мета: Продовжувати закріплювати поняття часу. Розвивати почуття часу, вчити регулювати свою діяльність у відповідності з часовим інтервалом.

Виховувати допитливість.

Матеріали: матеріали гри «Колумбово яйце», пісочний годинник.

Хід: На столі у вихователя картинкою вниз лежить 10 карток (з гри «Колумбово яйце») Діти розбиваються на пари. Вихователь пропонує взяти конверти з розрізаними частинами і зібрати з них картинку за 3 хвилини (показує пісочний годинник). Вихователь перевіряє, чи всі діти встигли виконати завдання, і нагадує про важливість вміння укладатися в заданий час.

2. «Пори року»

Мета: Закріплювати уявлення про пори року і місяцях осені.

Матеріали: модель пори року.

Хід: Вихователь показує дітям модель «Пори року»: квадрат, розділений на 4 частини (пори року), забарвлені в червоний, зелений, блакитний і жовтий кольори. Жовтої сектор розділений ще на 3 частини, забарвлені в світло-жовтий, жовтий і жовто-коричневий. Вихователь запитує у дітей: «Скільки всього пір року? Назвіть їх по порядку. (Показує пори року на моделі, уточнюючи колір.) Покажіть на модель осінь. На скільки частин поділене цей час року? Як ви думаєте, чому тут 3 частини? Які місяці осені ви знаєте?

Останній місяць осені - листопад. Назвіть місяці осені по порядку». (вересень, жовтень, листопад.) Вихователь показує місяці на моделі.

Рухливі ігри

Молодші групи

1. «Горобчики та кіт»

Мета гри: Розвивати у дітей вміння розміщуватися в просторі та рухатися в колективі, не зачіпаючи один одного. Діяти за сигналом, вправлятися зі стрибків в глибину, з місця в довжину, зі швидкого бігу.

Опис: Діти знаходяться вздовж стін: на лавках, на великих кубах або в обручах. Це горобчики на даху або в гніздах. Віддалік сидить кішка – вихователь. «Горобчики полетіли!» - каже вихователь. Горобчики зістрибують з даху, розправивши крила – руки в сторони. Бігають в розсіпну по всьому приміщенню. «Кішка спить». Прокидається, вимовляє «мяу – мяу!», біжить наздоганяти горобчиків, які ховаються, зайнявши свої місця. Спійманих горобчиків кішка відводить до себе в будинок.

Правила:

1. Горобчики зістрибують за сигналом вихователя «Горобчики, полетіли!».

2. Горобчики повертаються на місця. Коли кішка вимовляє «Мяу!».

Варіанти: Ввести другого кота. Горобчики клюють зернятка.

2. «Доженіть мене»

Мета гри: Розвивати у дітей уміння виконувати рухи за сигналом вихователя, рухатися в колективі, не штовхаючись. Вправлятися з бігу в прямому напрямку.

Опис: Діти сидять на стільцях з одного боку майданчика. «Доженіть мене!» - пропонує вихователь і біжить до протилежного боку майданчика. Діти біжать за вихователем, намагаючись його зловити. Потім вихователь каже «доженіть мене!», і біжить у протилежний бік. Діти знову його наздоганяють. Після двох разів діти сідають на стільці і відпочивають, потім продовжують гру.

Правила:

1. Бігти за вихователем тільки після сигналу «Доженіть мене!».

Варіанти: Внести м'яку іграшку і наздоганяти її. Тікати від іграшки.

Середня група

1. «Зайці та вовк»

Мета: Розвивати у дітей вміння виконувати рухи за сигналом, вправлятися з бігу, в стрибках на обох ногах, у присіданні.

Опис: Одного з гравців призначають вовком, інші зображують зайців. З одного боку майданчика зайці позначають собі місця шишками, камінчиками, з яких викладають кола або квадрати. Спочатку гри зайці стоять на своїх місцях. Вовк знаходиться з протилежного боку майданчика – в яру. Вихователь каже: «Зайчики скачуть, скок – скок – скок, на зелений лужок. Щипають травичку, слухають, чи не йде вовк». Зайці вистрибують зі своїх місць та розбігаються по майданчику. Стрибають на 2 ногах, сідають, щипають траву та оглядаються в пошуках вовка. Вихователь вимовляє слово «Вовк», вовк виходить з яру та біжить за зайцями, намагаючись зловити, торкнутися. Зайці тікають кожен на своє місце, де вовк їх вже не може наздогнати. Спійманих зайців вовк відводить до себе у яр. Після того, як вовк зловить 2-3 зайцев, обирається інший вовк.

Правила:

Зайці вибігають після слів – «зайці скачуть». Повертатися на місця можна лише після слова «Вовк!».

Варіанти: Можна ловити тих зайців, яким подала лапу зайчиха - мати. На шляху поставити кубики – пеньочки, зайці оббігають їх. Обрати 2 вовків. Вовку перестрибнути через перешкоду – струмок.

2. «У ведмедя у бору»

Мета: Розвивати в дітей витримку, вміння виконувати рухи за сигналом, навички колективного руху. Вправлятися з бігу за певним напрямком, з вивертанням, розвивати мовлення.

Опис: З одного боку майданчика проводиться межа – це узлісся. За межею, на відстані 2-3 кроків окреслюється місце для ведмедя. На протилежній стороні будинок дітей. Вихователь призначає ведмедя, інші діти – у себе вдома. Вихователь каже: «Йдіть гуляти!». Діти направляються до узлісся, збираючи

ягоди, гриби, імітуючи рух та хором промовляють: «У ведмедя у бору, гриби, ягоди беру. А ведмідь сидить та на нас гарчить». Ведмідь в цей час сидить на своєму місці. Коли гравці вимовляють «Гарчить!» ведмідь встає, діти біжать додому. Ведмідь намагається їх зловити – торкнутися. Спійманого ведмідь відводить до себе. Після 2-3 спійманих обирається новий ведмідь.

Правила:

Ведмідь має право вставати та ловити, а гравці – тікати додому тільки після слова «гарчить!». Ведмідь не може ловити дітей за лінією будинку.

Варіанти: Ввести 2 ведмедів. Поставити на шляху перешкоди.

Старша група

1. «Хто далі кине»

Мета: удосконалювати вміння метати сніжки на дальність; розвивати силу, спритність.

Хід гри

Діти стоять на відстані 1,5–2 м від накресленої на снігу лінії. Вихователь викликає п'ятьох або шістьох із них. Кожний бере по дві сніжки. Після цього діти підходять до лінії і стають на ній на відстані витягнутих у сторони рук. За командою вихователя «Можна!» діти кидають одну сніжку правою рукою, а другу — лівою. Вихователь відзначає дітей, які кинули сніжки найдалі. Гра закінчується, коли всі діти візьмуть участь у ній.

Методичні поради. Кидати сніжки можна лише за сигналом вихователя з-за лінії. Стежити за правильним виконанням кидка сніжки з-за спини через плече.

2. «Сміливіше вперед»

Мета: удосконалювати навички ходьби й бігу; виховувати витримку, швидку реакцію на сигнал; учити орієнтуватися в просторі.

Хід гри

Діти шикуються у дві шеренги і стоять обличчям до центра майданчика. На перший сигнал вихователя (удар у бубон, свисток) одна шеренга повертається у протилежний бік і марширує на місці, а друга йде вперед. На другий сигнал діти, які марширували на місці, повертаються навколо себе і

ловлять тих, які шеренгою йшли вперед. Останні біжать на свої місця (за лінією). Гра повторюється. Діти міняються ролями. Виграє та шеренга, учасники якої впіймали більше гравців.

Методичні поради. Стежити за тим, щоб діти йшли шеренгою, дотримуючи рівняння (не виходили вперед і не відставали). Тим, хто марширує на місці, не дозволяється оглядатися.

12. Особливості прийому новеньких дітей і способів покращення адаптації дошкільників до нових умов. Як зробити прийоми дітей, що плачуть, безболісними і менш травмуючими для них.

1. *Віддавати дитину в дитячий садочок краще в теплу пору року, коли діти більшість часу проводять на прогулянці.* Так дитині буде легше адаптуватися, оскільки ігри на свіжому повітрі, пісочниця — все дуже нагадує звичні умови її повсякденного життя.

2. *За тиждень-два привчити дитину до режиму, який встановлено в садочку і ввести в раціон дитини блюда, які готують в садочку.* Таким чином на 2 стресових моменти стане менше. Дитина повинна звикнути прокидатися зранку (наприклад, о 7:00), спати вдень з 13:00, снідати і обідати приблизно в той же час, що і в садочку. Тоді їй буде легше звикати до умов садка.

3. *Навички самообслуговування.* Навчіть малюка одягатися, роздягатися, їсти ложкою, відучіть від одноразових підгузків. Звичайно, якщо вам доводиться віддавати дитину в дитсадок в дуже ранньому віці, то ці навички можуть бути ще не сформовані на достатньому рівні. Головне, щоб дитина хотіла і пробувала самотійно одягатись чи їсти, а також вміла попросити про допомогу. Тоді вона комфортніше і впевненіше почуватиметься серед однолітків, серед яких знайдуться ті, що вміють робити це самотійно.

4. *Сформувати позитивну установку на садочок. Це дуже важливий пункт!* Ніколи не лякайте дитину садочком. Такі фрази, як: *“Заспокойся, бо відведу в садок”, “От підеши в садочок — побачиши!”* здатні сформувати у дитини установку на те, що в садочку погано і його варто уникати всіма силами. Не використовуйте фрази, які містять негатив для дитини (*“А в садочку тобі доведеться таке їсти!”*, *“От підеши в садочок, а там мусово*

ділитися з дітками!”. Розповідайте дитині про садочок, гуляйте біля нього, спостерігайте за дітьми на майданчику в дитчяому садку, коментуючи все, що побачили.

5. *Не обманюйте дитину!* Говоріть так, як є. Не варто дуже розхвалювати садочок, щоб потім у дитини не було розчарування. “*Так, ти прийдеш в групу, а там багато діток. Спочатку ти нікого не знатимеш, але вихователька допоможе подружитись і вам буде весело!*”. “*Так, тобі доведеться бути в садочку без мами, я теж буду сумувати за тобою, але ввечері я обов’язково за тобою прийду!*” — ось так краще розмовляти з дитиною.

6. *Навчіть дитину відпускати маму, гратися самій іграшками.* Звичайно, не у всіх є така можливість, але добре, якщо у дитини є регулярний досвід того, що мама відлучається на декілька годин, а малюк тим часом залишається з татом, бабусею, нянею... Діти, які ніколи не розлучалися з мамою, так само, як і ті, у яких був невдалий досвід такого розлучення, можуть довше адаптовуватися до дитячого садочка.

7. *Навички спілкування.* Покажіть дитині, як ділитися іграшками, як просити іграшку, як звертатися до дорослих. Ці навички пригодяться їй в групі дитсадка буквально з першого ж дня. Для підготовки дитини до дитсадка, відвідуйте групи раннього розвитку, хоча б для того, щоб дитина звикла до дитячого колективу, занять і необхідності слухати і чути дорослого.

8. *Спілкуйтеся з вихователями з повагою і доброзичливо.* Дитина дуже уважно слідує за вашими емоціями, реакціями, поведінкою. Таким чином, вона ставиться до інших людей так, як ви ставитесь до них, вона переймає ваше ставлення. Тому, прийшовши в дитячий садок вперше, дитина повинна відчувати і зрозуміти, що вихователь — це “добра тьотя”, бо мама з нею привітна, спокійна і доброзичлива.

9. *Обов’язково прощайтесь, не тікайте, залишаючи дитину.* Це стосується не тільки дитячого садка, але і будь-яких моментів розлучення. Дитині набагато легше зрозуміти, що мама іде і скоро повернеться, ніж збагнути, куди мама раптово поділася. В останньому випадку діти починають

придумвати, що мама покинула їх і більше ніколи не повернеться. Тоді починаються сльози, переживання, істерики, небажання відпускати маму ні на секундочку.

10. *Не порушуйте звички на перших порах, навіть погані (смоктання пальця, соски і т.п.)* Якщо ваш малюк смочче соску, палець чи має ще якусь звичку, не намагайтесь відучити від неї паралельно з вступом до ЗДО. Так ви додаєте ще один стрес вашій дитині. Зачекайте поки дитина адаптується до садочка, тоді займіться звичками. Або ще краще, відучіть від звички заздалегідь, ще до початку відвідування дитсадку.

11. *Дитині більше уваги, тепла, ласки.* Малюку, який почав ходити в дитсадок, приділяйте більше уваги, тепла, ласки, більше обіймайте, демонструйте свою любов, більше часу проводьте разом. Таким чином ви компенсуєте ту нестачу мами протягом дня і ще раз переконуєте, що мама продовжує любити, а не покидає в садочку, бо більше не любить.

12. *Якщо дитині важко розлучатися з мамою, нехай відводить до дитсадку тато, бабуся чи ще хтось.* Хоча б на перших порах.

13. *Пам'ятайте, ДИТИНА ВІДЧУВАЄ ВАШУ ТРИВОГУ!* Тому стояння під дверима групи і прислухання до того, що там відбувається, ходіння навколо садочка і “заглядання у вікна” ні до чого хорошого не приведе. Дитина, котра відчуває мамину тривогу чи страх, починає сама боятися і думати, що в садку з нею може трапитися щось неприємне. Для такої дитини період адаптації може не закінчуватися дуже довго — поки мама не заспокоїться і не відпустить свої переживання.

14. *Приймати почуття дитини. Виключити нотації, переконання...* Якщо дитина плаче в садку, сумує за мамою, ніколи не заперечуйте її почуття, не намагайтесь зразу ж переконати, що ці почуття марні. Просто прийміть їх, покажіть, що ви розумієте, що це нормально так відчувати. Скажіть: *“Так, я бачу, ти дуже сумував / сумувала! «Тобі було страшно, сумно».*

13. Ознайомитися з видами планування, які веде вихователь і зробити детальний запис конспектів 2-х занять з дітьми різної спрямованості.

Молодша група (четвертий рік життя)

Тема заняття: Сірники — не іграшка.

Мета: ознайомити дітей з правилами пожежної безпеки; закріпити поняття «Сірники — не іграшка»; ознайомити з пожежною машиною; розвивати зв'язне мовлення; виховувати слухняність.

Матеріали: хлопчик Іванко (іграшка), сірники, картинка із зображенням лісу, хатинка, кішка, жук, червона пожежна машина.

ПЛАН

1. Ігрова ситуація — вихователь повідомляє дітям, що в гості завітав хлопчик Іванко. Він був слухняним, не пустував. Мама дозволила йому погратися на майданчику самому. І раптом він бачить, що в траві блищить маленький золотаво-зелений жучок. І очі відсвічують вогниками...

— Ой, хлопчику, візьми мене, у мене поранене крильце, я не можу літати.

Іванко узяв жучка, той дуже тремтів. Жучок дуже змерз, адже уранці холодно. Його сестрички й братики восени заховались у сухе листя, залізли в щілини дерев і там заснули на всю зиму. А жучок зимував насамоті. Він попросив хлопчика віднести його до лісу.

2. Фізкультхвилинка.

3. Гра «У лісі». Іванко побачив на галявині хатинку. Зазирнувши в хатинку, хлопчик помітив кицьку, яка лагідно муркотіла, згорнувшись у клубочок, і солодко спала. Але в будиночку було сиро, холодно, на печі лежали сірники. Іванко, звичайно, знав, що сірниками гратися не можна, але він вирішив, що один раз одного сірника запалити можна, адже це для жучка. Іванкові дуже хотілось зігріти його. Назбиравши сміття, паперу, гілочок, Іванко підпалив купу, і вона спалахнула. Ураз язика полум'я, звиваючись, підстрибнули і побігли вгору по занавісках, по меблях. І кімната наповнилася димом. Стало важко дихати. Раптом прокинулася кицька і голосно занявчала.

4. Читання вірша «Кицькин дім».

Тілі-бом! Тілі-бом!

Загорівся кицькин дім,

Загорівся кицькин дім,

Валить з нього дим стовпом!

Кицька вискочила,

Очі витріщила.

Біжить півник із цебром,

Заливає кицькин дім.

А конячка з ліхтарем,

А собачка з помелом,

Сірий зайчик із листком.

Раз, раз, раз — вогонь погас!

5. Обігрування вірша.

6. Розглядання пожежної машини і розповідь вихователя.

На ній — вогнегасники, довгі шланги, велика драбина. Машина має червоний колір тому, що вона мусить дуже швидко дістатися до місця пожежі.

Як це можна швидко зробити, коли на вулицях багато машин і пішоходів? Для цього необхідно, щоб пожежна машина була помітною, щоб її було видно з великої відстані. Помітивши її ще здалеку, водії інших машин і пішоходи поступають їй дорогою. А найпомітніший колір — червоний.

Запитання: Чи можна жити без сірників? Чому дітям не можна брати сірники? Яка пригода сталася з Іванком? Хто допоміг йому в біді? Чому пожежна машина червона? Хто гасить вогонь? Чому потрібно поступатися дорогою пожежній машині?

7. Підсумок. Чому ніколи не можна брати сірники?

Старша група (шостий рік життя)

Тема заняття: Число п'ять. Цифра 5. Склад числа п'ять. Орієнтування у просторі. Геометричні фігури.

Мета: дати уявлення про число п'ять; учити порівнювати знаки (цифри 5 та 3) за графічним зображенням; вправляти у поділі цілого на дві частини, в умінні встановлювати подібності й відмінності геометричних фігур; учити визначати кількісний склад частин; закріплювати вміння орієнтуватися в просторі; розвивати зосередженість, логічне мислення, пам'ять; виховувати самостійність, ініціативу.

Матеріали: картки з цифрою 5; ілюстрації (сорока, колоски, мишеня, воронята в гнізді); плоскі зображення геометричних фігур та картки з цифрою 5 (для кожної дитини); маленькі різнокольорові овали (зернятка) від 1 до 5 (для кожної дитини).

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. Організаційний момент

Вихователь демонструє дітям іграшку сороку.

— До нас сьогодні завітала гостя.

Як розплющить вранці очі,

То вже цілий день стрекоче:

«Стре-ке-ке!» та «Стре-ке-ке!»

Мов питає: «Що таке?»

Всюдисуща й білобока

Називається... (сорока). Г. Зралко

— Одного разу Сорока знайшла пшеничний колосок. Вона його склювала і захотіла ще. Сорока

зустріла Мишенятко і запитала в нього, де можна знайти ще колоски.

Мишеня намалювало шлях на

поле, але Сорока не знає, як ним користуватися. Допоможемо їй?

II. Основна частина

Дидактична гра «Проклади стежинку»

Вихователь пропонує дітям узяти конверт із геометричними фігурами та за їх допомогою визначити напрямок шляху для Сороки.

— Покладіть перед собою круг жовтого кольору: праворуч — квадрат червоного кольору; над квадратом — два трикутники синього кольору; ліворуч трикутників — три овали жовтого кольору; під овалом — один прямокутник коричневого кольору.

— Сорока нам дуже вдячна, адже тепер вона обов'язково знайде поле.

Порівняння геометричних фігур

— Геометричні фігури такі різні, водночас мають спільні риси.

Обстежимо та порівняємо їх.

— Покладіть квадрат і прямокутник перед собою. Розгляньте фігури. Прикладіть до кожної круг, потім — овал. Чим відрізняються фігури? (Перші фігури з кутами) У трикутника також є кути. Прикладіть його до квадрата, прямокутника. Що ви помітили? (У цих фігур є кут.) Скільки кутів і сторін у квадрата і прямокутника? (По чотири) Як можна ще назвати ці фігури? (Чотирикутниками) Хіба вони схожі між собою? (Ні) Перевірмо, прикладіть одну фігуру до іншої. Що ви помітили? Покажіть фігуру, у якої всі сторони однакові? Число п'ять і цифра 5

— Коли Сорока відлетіла на пошуки колоска, вона залишила у гніздечку своїх діток — сороченят.

Вихователь демонструє ілюстрацію.

— Скільки сорочат у гніздечку? (Чотири) Викладіть перед собою стільки квадратиків. Повернулася Сорока з колосками. Скільки вона принесла колосків? (4) Під кожним квадратиком викладіть кружечок. На скільки з поверненням сороки збільшилася кількість птахів? (На одну пташку) Додайте один квадрат. Скільки їх стало? (П'ять) Чи вистачить усім сороченят колосків? Як зробити так, щоб сорок і колосків стало порівну? (Додати ще один колосок.) На скільки число п'ять більше, ніж число чотири? На скільки число чотири менше, ніж число п'ять? Число п'ять позначаємо цифрою 5. Вихователь демонструє картку з цифрою 5.

— Проведіть пальчиком по контуру цифри, «напишіть» її в повітрі. Цифра п'ять складається з двох рисочок та одного крючка. На яку цифру схожа цифра 5? (На цифру 3) Що спільного в зображенні? (Є півовали.) Що відмінного? (У цифри 3 — два півовали і відсутні рисочки — лінії.)

Молодці, ви дуже спостережливі. Сороченята так бавилися колосками, що розсипали всі зернятка. Зберімо їх!

Рухлива гра «Хто більше?»

«Зернятка» розкидані по килиму. За сигналом вихователя (починає грати весела, швидка мелодія) діти починають їх збирати, намагаючись зібрати якомога більше.

Дидактична гра «Зернятка»

— Я пропоную вам пограти із зернятками, відраховуючи від відібраних певну кількість. Знайдіть білі зернятка, відрахуйте 3 штуки і розкладіть на столі. Під ними знайдіть і викладіть 4 жовті зернини, під ними — 5 сірих. Діти розкладають і отримують ряди з насінням.

— Як розташовані зернини? (У рядок) Скільки рядів утворили зернини? (Три) Праворуч від білих зернин поставте цифру за їх кількістю. (Три) Позначте цифрою кількість жовтих зерняток. Скільки ви виклали сірих зернин? (5) Ми порахували і визначили цифрами кількість зерняток. Порівняйте кількість зернин у першому й останньому рядку. Скільки необхідно докласти зернин, щоб їх стало 5? (2) Отже, число п'ять складається з 3 і 2. Скільки необхідно докласти жовтих зернин, щоб їх стало порівну з білими і сірими? (Одну) Отже, число п'ять складається також із 4 і 1. Закріплення знань про число п'ять і цифру 5.

— Сорока навчила своїх сороченят літати, і вони вирушили на прогулянку над лісом. Вихователь викладає на дошці зображення сороченят.

— Скільки птахів? Попрощаємося з ними, помахавмо їм ручками. Скільки у вас пальців на правій руці? на лівій? На якій більше? менше? (Порівну. На правій стільки ж, скільки й на лівій.)

III. Підсумок

— З яким числом ми сьогодні ознайомилися? Якою цифрою воно позначається? З яких чисел складається?

14. Перегляньте фільм "Вусатий нянь" і выпишіть з нього поради майбутньому вихователеві.

- людині потрібно давати шанс
- бути уважним
- не боятися труднощів з дітьми
- бути відповідальним
- вміти зацікавити дитину
- бути творчою людиною
- бути артистичним
- вміти заслужити авторитет

- прислухатися до дитини
- не боятися просити допомоги у дітей
- бути доброзичливим
- пишатися своєю роботою, тим, що ти працюєш з дітьми і виховуєш майбутнє покоління
- відчувати дітей
- проявляти свою турботу